

VINYES VERDES (Josep Maria de Sagarra)

Vinyes verdes vora el mar:
ara que el vent no remuga,
us feu més verdes, i encar
teniu la fulla poruga,
vinyes verdes vora el mar.
Vinyes verdes del coster:
sou més fines que l'userda.
Verd vora el blau mariner,
vinyes amb la fruita verda,
vinyes verdes del coster.
Vinyes verdes, dolç repòs
vora la vela que passa;
cap al mar blinqueu el cos
sense decantar-vos massa,
vinyes verdes, dolç repòs.
Vinyes verdes, soledat
del verd en l'hora calenta.
Raïm i cep retallat
damunt la terra lluenta;
vinyes verdes, soledat.
Vinyes que dieu adéu
al llagut i a la gavina
i el fi serrellet de neu
que ara neix i que ara fina ...
Vinyes que dieu adéu!
Vinyes verdes del meu cor ...
Dins del cep s'adorm la tarda,
raïm negre, pàmpol d'or,
aigua, penyal i basarda.
Vinyes verdes del meu cor ...
Vinyes verdes vora el mar,
verdes a punta de dia,
verd suau de cap al tard ...
Feu-nos sempre companyia,
vinyes verdes vora el mar!

L'ombra de l'altre mar (Joan Margarit)

Graduaràs la llum
i tu seuràs a l'ombra.
Si obres o bé ajustes porticons,
si corres una mica les cortines.
Potser també encenent algun dels llums
en un racó perdut. Si ho fas amb cura
podràs aconseguir de formar part
de la penombra i rebre les visites.
Però si hi ha un bell rostre entre els qui vénen
i tots en són de bells els que tu estimes -
obriràs les finestres
perquè la cambra s'ompli de la música
que fa la llum en colpejar el silenci.

CANÇÓ (Miquel Martí i Pol)

Voldria tenir un llagut
i una casa a la muntanya;
poder encendre un flam al vent
i un altre flam a la calma;
de dia estimar muller
i de nit les dones d'aigua.
Voldria ser tan divers,
tan lliure i divers com l'aire,
conèixer tots els camins
i jeure en totes les cales.
Voldria esbrinar els secrets
de les cambres de les dames
i estimar-les totes, fins
les que fossin maridades,
i morir, de mort suau,
un dimecres a la tarda.

TESTAMENT (Rosa Leveroni)

Quan l'hora del repòs hagi vingut per mi
vull tan sols el mantell d'un tros de cel marí;
vull el silenci dolç del vol de la gavina
dibuixant el contorn d'una cala ben fina.
L'olivera d'argent, un xiprer més ardit
i la rosa florint al bell punt de la nit.
La bandera d'oblit d'una vela ben blanca
fent més neta i ardent la blancor de la tanca.
I saber-me que sóc en el redós suau
un bri d'herba només de la divina pau.

LA FONT (Joan Teixidor)

Anàvem a la font quan ja queia la tarda,
resseguíem camins, corriols i drecceres,
ens arribava el cant que fa l'aigua i la pedra.
Érem els habitants d'un estiu de miracle,
tot era tan feliç que no ho enteníem.
Dames, cavallers, l'estol de nens i nene,
el gaudi de la llum i l'hora fugissera,
els núvols divagant pel cel que s'enfosqueix
i trepitjant el verd el vestit blanc de Maria.
Ignoràvem Renoir però ja el pressentíem.

LA COVA A LA MUNTANYA (Enric Casasses)

Jo estava enamorat
dels ossos dels seus ossos
del crani del seu crani
per a fer-li l'amor
res més
ni menys
que fer-nos eh l'amor
no sé si hagués bastat
la vida que ens quedava
però ella ja sabia
que jo sóc l'esquelet
del seu bell esquelet.

PALAU D'ABSÈNCIES [VI] (Carme Meix)

Tardes daurades flueixen calmoses
i lleus es decanten als pous del capvespre.
Blau miralleig de les ones i blau obscur del cel
fonent-se en un crit.
Cap campana no retorna
les hores finites que cauen
als pous de l'oblit.
Però en l'horitzó amb tornasols que ara es
tanca
s'encenen guspines que trenquen
el vel de la nit.

POEMA (Maria Mercè Marçal)

Pujaré la tristesa dalt les golfes
amb la nina sense ulls i el paraigua trencat,
el cartipàs vençut, la tarlatana vella.
I baixaré les graus amb vestit d'alegria
que hauran teixit aranyes sense seny.
Hi haurà amor engrunat al fons de les butxaques.

LA VACA CEGA (Joan Maragall)

Topant de cap en una i altra soca,
avançant d'esma pel camí de l'aigua,
se'n ve la vaca tota sola. És cega.
D'un cop de roc llançat amb massa traça,
el vailet va buidar-li un ull, i en l'altre
se li ha posat un tel: la vaca és cega.
Ve a abeurar-se a la font com ans solia,
mes no amb el ferm posat d'altres vegades
ni amb ses companyes, no; ve tota sola.
Ses companyes, pels cingles, per les comes,
el silenci dels prats i en la ribera,
fan dringar l'esquellot, mentre pasturen
l'herba fresca a l'atzar... Ella cauria.
Topa de morro en l'esmolada pica
i recula afrontada... Però torna,
i baixa el cap a l'aigua, i beu calmosa.
Beu poc, sens gaire set. Després aixeca
al cel, enorme, l'embanyada testa
amb un gran gesto tràgic; parpelleja
damunt les mortes nines i se'n torna
orfe de llum sota del sol que crema,
vacil.lant pels camins inoblidables,
brandant lànguidament la llarga cua.

TRES NOIES (Josep Carner)

Passen tres noies, totes de blanc,
sota una pluja de sol batent,
mans enllaçades, galtes rosades
i cabelleres volant al vent.
Inconegudes ja de llurs mares,
van deleroses qui sap a on;
sembla que estrenin el goig de l'herba
i que refacin el cor del món.
Oh nova glòria, ben tots memòria!
Ulls que llampeguen i boca ardent,
mans enllaçades, galtes rosades
i cabelleres volant al vent!

ASSAIG DE PLAGI A LA TAVERNA (Pere Quart)

Oh, que avingut estic amb la meva
petita, esclava, poc sortosa terra
i com em recaria d'allunyar-me'n,
sud avall,
on sembla que la gent és bruta
i pobra, accidiosa, inculta,
resignada, insolvent!
Aleshores, a la taverna nova, els companys dirien
fotent-se'n: "Com qui s'agrada de la lletja,
així el lluç que pica un ham sense esquer",
mentre jo, encara prop, pensaria
en les velles fretures i confiances
d'aquest meu tossut poble.
I, ja tot sospesat, recularia
per a restar aquí fins a la mort.
Car, fet i fet, tampoc no sóc tan ase
i estimo a més amb un
irrevocable amor
aquesta meva -i nostra-
bastant neta, envejada, bonica pàtria.

NADAL (Joan Salvat-Papasseit)

A Emili Badiella

Sento el fred de la nit
i la simbomba fosca.
Així el grup d'homes joves que ara passa cantant.
Sento el carro dels apis
que l'empedrat recolza
i els altres qui l'avencen, tots d'adreça al mercat.
Els de casa, a la cuina,
prop del braser que crema,
amb el gas tot encès han enllestit el gall.
Ara esguardo la lluna, que m'apar lluna plena;
i ells recullen les plomes,
i ja enyoren demà.
Demà posats a taula oblidarem els pobres
-i tan pobres com som-.
Jesús ja serà nat.
Ens mirarà un moment a l'hora de les postres
i després de mirar-nos arrencarà a plorar.

ASSAIG DE CÀNTIC EN EL TEMPLE (Salvador Espriu)

Oh, que cansat estic de la meva
covarda, vella, tan salvatge terra,
i com m'agradaria d'allunyar-me'n,
nord enllà,
on diuen que la gent és neta
i noble, culta, rica, lliure,
desvetllada i feliç!
Aleshores, a la congregació, els germans dirien
desaprovant: "Com l'ocell que deixa el niu,
així l'home que se'n va del seu indret",
mentre jo, ja ben lluny, em riuria
de la llei i de l'antiga saviesa
d'aquest meu àrid poble.
Però no he de seguir mai el meu somni
i em quedaré aquí fins a la mort.
Car sóc també molt covard i salvatge
i estimo a més amb un
desesperat dolor
aquesta meva pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria.

ESTÍMUL III (Helena Porteros)

recompto astres,
planetes imaginaris,
camino la meva illa i
després salto al buit
on milers de papallones
d'ales fistonejades
em conviden a repetir el salt,
el vol esdevé comèdia i es deixa caure,
la màquina es prepara per a la mutació,
l'estratègia és indefugible,
hi ha unes pautes que no s'han de perdre

SOLITUD (Laura de Francisco)

Temps passat que recordo:
vent del desert,
amor, foc, poesia;
aridesa obscura,
menyspreu, gel, agonia.
Cor trencat, llibertat trobada,
portes obertes a la vida,
sospir... nit i albada,
final i sortida.
Amistat: dolça alegria,
solitud: fidel companyia.

POEMA PER A LA CLARA (Eudald Puig)

Quan tots tres érem a l'ombra del roure
i tu miraves les formigues negres,
i la mare i jo pelàvem patates
i tu les esbandies a la font
i miraves altre cop les formigues,
i una música llunyana alegrava el sol,
i uns celebraven una festa
amb cridadissa d'ocells i veus vives,
mai no havíem estat tan junts.